

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

26 maiu st. v.
7 iunie st. n.

Este în fiecare duminică.

Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 21.

ANUL XXVII.

1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Tudor cav. de Flondor.

Înaintarea ce noi românii din aceste țări amu făcut în cei din urmă trei-șeci de ani, se poate vedea în deosebi în ceea ce privește muzica. Dacă ne vom aduce aminte, că ce am avut atunci și unde suntem acuma, trebuie să recunoștem cu mândrie, că am înaintat mult. Atunci abia se găsea ici-colo, la catedrale, câte un cor bisericesc; iar muzica în familie era o raritate; astăzi abia este familie din clasa inteligentă, în care să nu se cultiveze muzica, iar corurile vocale s'au răspândit într'atâta, încât — mai cu seamă în părțile banatice — avem o mulțime de ele chiar și 'n popor. Ceea ce înseamnă începutul unei direcții serioase în dezvoltarea noastră muzicală, este resăriră ca din pământ a unor compozitori muzicali români.

Unul din aceștia este și bărbatul al cărui portret se află pe pagina această.

Tudor cav. de Flondor, unul din

cei mai simpatici compozitori ai Bucovinei, e născut la anul 1862 în Storojineț, ca fiu al marelui proprietar și cunoscut naționalist George cav. de Flondor.

Încă de mic copil avu ocaziune a se desvolta în muzică sub conducerea mamei sale, care era o

pianistă renumită, așa că fu în stare ca gimnast în etate de 16 ani să-și câștige cu corul său propriu simpatie și renume nu numai în Bucovina, ci apoi și în România unde aranjă unele concerte musicale cari aflară pe deplin aplauzele publicului român. — Corurile: »Cântul marinarilor«, »Lacrimiorele«, »Viorelele«, Cântul vânătoresc etc. etc. de venite deja populare, își au originea din timpul acesta.

Finind studiile gimnasiale, începând conform dorinței părintelui său cursul juridic, lucrând totodată cu mult zel pentru prosperarea societății filarmonice române »Armonia«. Scena teatrală și concertele musicale ale »Armoniei« erau atunci un centru de distracție cercetat cu predilecție nu numai de români, ci și de străini. Meritul dlui Flondor îl recunosc și principele de coroană Rudolf, cu ocaziunea vizitării Bucovinei, precum și socie-

TUDOR CAV. DE FLONDOR.

tățile Armonia și Junimea, prezentându-i cu ocaziunea reprezentării operetelor sale naționale mai multe cununi de onoare. — Muzica la vodevilele »Drumul de ler«, »Milo director«, »Cinel cinel«, Florin și Florica«, »Arvine și Pepelea«, »Doi țărani și cinci cărlani«,

parte aranjată, parte compusă, apoi operetele complete: »Nunta țărănească«, »Rusaliile«, »Lița Păscărița« etc. etc. . . sînt lucrul timpului acestuia.

Aplecarea spre muzică și dorul de a se perfecționa îl îndemnară să plece în toamna anului 1884 la Viena, unde în 4 ani împărți activitatea sa între studiul academic al agriculturii și studiul teoriei muziciei și al contrapunctului, sub conducerea renumitului profesor al conservatorului din Viena Robert Fuchs, călătorind și la Baireuth spre a studia muzica la reprezentările festive ale lui Wagner

Patroneselor balului român din Viena le dedică în fiecare an un vals și melodiósele acorde ale valsurilor »Visurile«, »Salutes de montagnes«, »Din depărtare«, îl îndemnară pe protectorul balului arhiducele Rainer a-l încuraja pe tinerul compozist prin cele mai măgulitoare cuvinte. În timpul acesta sînt compuse frumoasele operete »Noptea sântului Georgiu«, și corurile: serenada »Luna dorme amorósă«, »Traiu vînătoresc«, »Cântul haiducesc«, »Marșul din Rusaliile«, »Quadrille din Nunta țărănească«, etc. etc. . .

Reintors în Bucovina, se căsătorii în anul 1888 cu fiica marelui comerciant George Czuntu din Roman și petrece la moșiile sale Rogojești și Gura-Molniței, unde întrebuițeză orele sale libere cu mult zel dar și cu spor pentru înaintarea muzicii noastre naționale, care pînă acuma, cu părere de reu recunoșcem, a fost cam neglijată la noi români.

Dee Domnul, ca acest bărbat tiner, carele a dat deja destule dovezi frumoase despre rarul seu talent musical, să ne încante încă mulți ani cu frumoasele-i compozițiuni, dând astfel impuls și altor români a-l imita pe acest teren atât de salutar!

Momente istorice.

Cap II.

§ 6. Greutățile asecurării gimnasiunii din Brașov pentru viitor. Românii din Banat asupriți greu de către clerul sêrbesc, iară în celelalte comitate ale Ungariei împinși ca și astăzi spre maghiarizare totală. Sașii.

Gintr'aceea românii în a. 1860, simțind atmosfera politică prę mult îngrecată de materii esplosive, și neputend prevedé urmările, au luat după țeri și impregiurări încă și alte măsuri de apărare și asecurare națională pe viitor, din care vom atinge aici numai unele.

Comunitățile bisericesci din Brașov veniseră în grea strimțore cu școlile. Edificiul lor le costase preste 74 de mii, băile de abur destinate a da un venit bun pentru școle, înghitiseră peste 40 de mii; dară un charlatan din Galiția le construiseră atât de miserabil, eăt în loc de venit aducea numai daune și primul capital se perduse aprópe întreg. Crisa cea mare comercială din 1857/8 resturnase și în acea piață vreo 15 case, dintre care jumătate au fost românești cădute cu passive de câte 30—70—170 pănă la 190 de mii florini mon. conv. și 100 de mii în Brașov fac câte 500 de mii în Viena. Comercianții români se obligaseră pe 10 ani ca să asigure salariile profesorilor dela gimnasiul de 4 clase, căci concesiunea de a-l deschide li se dedese numai sub acea condițiune. Neguțătorii scăpătați nu mai puteau contribui. Școlile erau datore peste 24 de mii și amerințate. În acea situațiune bătrânii își aduseră aminte, că biserica lor dela S. Nicolae s'ar fi bucurat de un venit foarte de mult, pănă înainte cu vreo 80 de mii, și că subvențiune dela Moldova și doră de adăuga și Muntenia, adecă de acelea, la care în seansul lărgirii lor perduseră dreptul prin nefolosire în 1815.

ani, prin prescripțiune seu cum se dice în România, prin paragrafiă. Cu totă acea pedecă prevădută, comunitatea decide și trimite la Iași pe profesorul Vasilie Oroianu și pe neguțătorul G. R. Leca ca pleni-potenți ai sei cu bune recomandățiuni cătră bărbați de stat cunoscūți de ai lui G. Barițiu. Principatele române pănă atunci își mai avea fiecare legislațiunea separată. Camera Moldovei fu așa de generósă, încăt nevoind a face us de legea prescripțiunii, votă numitei biserici (respective școlilor) o subvențiune anuală de 200 galbini (ducați) de aur. Mai târziu se înduplecă și camera legislativă din Muntenia la aceeaș generositate, votand tot 200 galbini. Cu acest mijloc valoros gimnasiul românesc din Brașov a scăpat numai de pericolul invederat de a fi inchis, ci a și fost pus în stare de a puté prospera. În acea epocă galbinul valoră 6½ fl. încă și mai mult, prin urmare un venit abia sperat de 2400 florini v. a. eră un adevărat dar al providenței, care dedea viață și putere.

Acei români, căror li s'ar păré că înființarea unui gimnasiu românesc de opt clase și alătura cu el școle normale pentru ambele secse, nu ar fi vreo întreprindere atît de colosală ca să merite a o înregistra în istoria unei țeri, să nu uite un moment, că acea țără o chiamă Transilvania, care fusese sângerată de un resboiu civil turbat; iară cine nu voieșce să audă de nu șciu ce dificultăți mari, nu are decăt să cerce el însuș chiar astăzi, tot în cęsta țără, acum după 40 de ani, a înființat institute de acelea în valóre totală de edificii și fonduri stabile ca de 150—200 de mii florini adunați prin colecte, adecă bani cerșiți dela trei patru comunități și de unde se putuse.

În Banat clerul superior sêrbesc își făcea de cap cu despotismul seu exercitat asupra preoțiimeii și a comunităților românești, încăt și se părea, că decă cineva ar fi vęrsat milióne în pungile episcopilor sêrbesci, aceștia nu ar fi lucrat cu mai bun rezultat spre a respinge și a depărtă dela sine pe români, și așa tocma din acel an s'a pornit din nou o reacțiune vigorósă în contra aceluia despotism bisericesc, acum inse mai mult prin bărbați mireni cu frații Mocioni și cu Goșdu în frunte, pentru că preoțiimea prę eră înjugată. Urmarea firéscă a fost, că apoi episcopul br. Șaguna în timpul de aprópe patru luni cât a stat la Viena s'a folosit de tóte ocasiunile posibile spre a pregăti la curte calea pentru despărțirea românilor gr. orientali de sêrbii gr. or. și concentrarea lor într-o mitropolie națională cu totul independentă de oricare alta, pentru ca așa alătura cu exercițiul religios să-și pótă desrobi școla și cu ea limba și conștiința națională de sub jugul slav, sub care căduse fórtre greu atît mai de înainte, cât și mai vęrtos în cei 150 de ani din urmă.

În nici-o parte a românimeii nu se simțiă mai tare periclitată conștiința noastră națională decăt în regiunile inferiori ale Banatului, unde la viața românismului rodea dintr'odată slavismul și germanismul, cela în biserică, în școlă și în viața socială, acesta în școle, în servițiul militar și iarăș în viața socială. Intocma așa se consumă românismul în comitatele din Ungaria, în Marmăția, Ugocea, Sătmar de doue părți, prin maghiarism și rutenism pănă la înființarea diecesei gr. catolice la Gherla (Armenopole) și incorporarea comunelor românești din o diecesă rusă la aceștia românești de nou înființată; inse și aici românismul în scurtul timp de cinci ani pănă la 1860 nu puse nici să-și stergă ochii bine, pentru ca să nu se vadă se află. Chiar și în unele comitate ardelenice peste care se întinde acea diecesă cu popor de peste 420 de mii, conștiința națională mai fu scutită de multe influențe destructive, orbitore,

sugrumătoare, ale căror urme se mai simt chiar și până în ziua de astăzi; a urmat deci ca din anul 1860 românii să începă și acolo a cugeta la mijloace de întărire, séu mai esact, de regenerare.

Aprópe cu nimic mai bine stetea românismul în vastul comitat al Bihorului. Mulți români așa numiți inteligenți își uitaseră limba maternă; unii preoți începuseră înainte de 1848 să ție predice în limba maghiară la poporeniilor lor români. Chiar și unii preoți vorbiá lórtre reu româneșce, un jargon infricóșat și grețos.

Românii se folosiseră de multe mészuri și legi bune ale absolutismului și cum s'a mai đis, prosperaseră în respect material, erá inse timpul suprem în care să li se permită a vorbi și a se consultá între sine asupra propriilor interese.

Ținuta poporului sásesc în acelea đile de crisá încá meritá tótá luarea aminte a lectorului. Sânt mulți ómeni în patria nóstrá, cari reflectând la micul număr al poporațiunii germane cunoscute în acéstá țerá sub nume de Sași, strimbá din nas cu óreșcare dispret, fără a considerá, că au mai fost în lume popóre mici la număr, care prin alte calități ale lor s'au știut sustiné, au prosperat, au și dominat lungime de vécuri peste alte popóre neaseménat mai numeróse decât a fost poporul lor. Acest popor de oráșeni și de sáteni meritá a fi studiat din diverse puncte de vedere și a trage invěțăturá din istoria lui, din modul cum a știut el să cástige favórea și protectiunea suveranilor țerei, spre a fi apěrați după putința de jugul și de rapacitatea domnilor feudali.

În resboiul civil de înainte cu 48 de ani Sașii au urmat cum se șcie, tot politica lor tradițională, adecá ei s'au aruncat cu pré puține exceptiuni în partea dinastiei de Habsburg și au luptat în liniile aceléia, din care causá au și tras asupra lor ura de mórte a maghiarilor. După desastrelor monarchiei la Sollerino și vedénd apoi cum maghiarii își înaltá capetele lor aici ca și în Ungaria, Sașii aveau causá de ajuns ca să se témá cu atât mai vėros de resbunarea acelora, cu cât frunțașii lor făcuseră multe și mari servicii guvernului austriac și sistemului absolutistice în cei đece ani. Este pré adevěrat, că și Sașii au fost păcăliți de cătrá acea sistemă, încât adecá autonomia lor vechiá națională adorată de poporul lor fusese desființată; ei inse curénd au fost desdau-nați pentru acea perdere în diverse moduri. Toți sașii trecuți mult puțin prin școle, decá au concurs la funcțiuni, au fost aplicați care după cum se aflá capabil. Limba germană erá și în țerile corónei ungureșci introdusá ca limbă a statului; din acéstá causá indiviđii sași chiar când nu ar fi voit guvernul, aveau în multime de casuri preferință. Peste acéstá mai mulți patriciani sași bine veduți la curtea imperială, avénd și conexiuni lórtre bune la Viena, unele chiar și prin căsătorii, se dedaseră a prevedé pentru națiunea lor un viitor mult mai strălucit decât fusese cel din trecut. Aceia se credeau într'un viitor nu pré depártat nu numai domni peste așa numitul Sachsenland, ci domni peste Transilvania intrégá, în calitate nu numai de sași ardeleni, ci de germani austriaci înmulțiți cu colonii noue germane. După catastrofele monarchiei acéstá frumósá perspectivá din urmă a sașilor începuse a perde mult din farmecul ei și sub durata senatului imperial înmulțit vedeai multe frunți patriciace încrețite și posomorite până la publicarea diplomei.

George Barițiu

Mulți ómeni știu să se urce, dar pré puțini să se scóbóre.

Fără tine?

Respuns lui X.

Fără tine? . . .

Điuá, nópte, me întreb de ce mai vin?

De ce luna mai s'aratá pe albastrul cer senin?

De ce 'n érbă licuricii strălucesc ca stéua 'n cer?

De ce tóte, de pe lume, nu se sting,

De ce nu per?

Și pământul . . .

De ce nu e un corp rece, un corp trist,

Ca atuncea când Judeii au crucificat pe Crist;

Iar acéstá goliciune, viěță carei toți fi đic,

Pentru ce nu se preschimbá nu reintrá în nimic?

Viěță?

Chin și disperare, strigát, urá și desgust:

Stinge-te!

Séu . . . Ce amaruri ími păstrezi ca să mai gust!

Smara.

Ultima flacără a unei patimi.

— Novelă. —

(Incheiere.)

Dup'o lungă abstenență, pierderea îl irită și-i dădu dorul de întórcere. Pierduse obiceiul d'a fi răbdător și chibzuitor.

În curénd Vartide începú cu vizitele la Ruteanu acasă, unde schimbá concina în maca și macaua în stós, ghiordum și alte jocuri, partide la care luau parte și doi prieteni ai lui Ruteanu.

Și cu cât Vartide pierdea, setea lui se făcea mai mare; și cu cât vedea sângele rece al prietenului seu, alătura cu luările peste picior ale celor doi, — Vartide se aprindea până la nebunie. Patima îl luá în stăpânire, într'un chip și mai primejdios, căci îl cuprindea fără vechile arme de mai nainte: limpediunea de vedere și calculul.

Intr'o sérá se aflau singuri.

— Rutene, îi đise Vartide cu ochii schinteiatori. Astă sérá jucám gros. D'ajuns de când me tot hărțuiești. Voi, ori eu, ori tu . . . și, la extrem, bine înțeleasă unul va fi de ajutor celuilalt, macar cu cât să-și cumpere glónte și un revolver.

— Ce, ești nebun, Vartide? întrebá Ruteanu cu mirare, în vreme ce ochii lui arátău o bucurie ascunsă.

— Nu, nu sânt nebun. Voi să sférșesc. Să joc ca mai nainte nu pot, să mai fiu ce-am fost nu mai e chip. Ori tu, ori eu, am đis. Remâne să știu decá vrei.

Ruteanu părú că se gândeșce.

— Și câte đile să ție lupta nóstrá? întrebá el.

— Câte ciasuri, vrei să đici? În nóptea asta, la un fel trebuie să éșá.

Ruteanu iar se mai gândi.

— Bine, fie. Odatá să fac și eu o nebunie.

Și lupta începú c'o infierbintare de animale ce și-au pus în gând să se sfășie.

Dupá un cias, Vartide pierduse una din moșii; după altul și-o redobândise și Ruteanu pierdea pe-a sa.

La orele trei despre điuá, cartea se întórse și Vartide fu victima furiei sale . . . Věrsá sudori, ochii i se făcuseră roși ca sângele, gura i se uscuse și nu cerea apă, mânilor începurá să-i tremure . . .

— Casa! Casa! — strigá el, ca în agonie.

— Carte, ȕise Ruteanu cu linişte.

Vartide i-o aruncă... şi trase şi el carte.

— Opt! strigă el.

— 9! strigă Ruteanu.

Şi casa, ultimul bun, eră perdut...

Vartide se ridică. Eră aprópe să aibă o congestiune...

Ruteanu se apropiă de ȕensul cu milă.

— Vartide, norocul e contra ta; pentru cea din urmă óră fie-ţi de pildă: a jucă, pentru tine e a pierde, a jertfi viitorul copilei tale. Lasă-te de joc, te rog şi reia-ţi jumétatea din ce-ai pierdut, — tot ȕecă vrei şi ȕecă-mi dai chezaşie, că o să renunţi pentru tot-ȕeuna, dar de astă dată pentru o vieţă liniştită şi fără de regret...

— Nu! strigă Vartide... Mai am un mijloc. Rutene, ultima carte: soţia mea contra întregii tale averi...

— Soţia ta? Eşti nebun? Pentru Dumnezeu!.. Ce faci? Nu primesc.

— Ba da, o să primeşti. Câştigând, o s'o iei tu, o să iei pe vȕduva mea... Pierȕend... ambiţiunea mea d'a-ţi câştigă tot, prin carte, iar nu prin milă, imi e satisfăcută... Haide! Sânt protos... dá cãrţi...

— Nu se póte, Vartide...

— Mi-ai fost prieten, ori ba? Haide, dá...

— Nu aşá. Stăi. O clipă de rábdare. Eu am altă idee. Mâna fiicei tale, contra averei mele, contra a tot ce ţi-am luat...

— Mâna Speranţei?..

— Da, Vartide. Mi-e dragă Speranţa, norocul va hotări... Vrei? De-oi câştigă, o să-ţi dai copila după un om bogat...

— Dar eu o să remăi sárac...

— Scótem din cuprinsul averei pusă in joc, una din moşile tale; in cas de câştig, îţi remâne acéstá moşie...

— Dar de nu vei câştigă atunci cum remâne?

— Tot condiţiunea dela tine: remăiu cu moşia mea şi-mi iei tótá averea cealaltă: ce? trei milióne aprópe, sânt jucărie?

— Trei milióne pe-o carte? primesc.

— Contra mânei fiicei tale?

— Da! afară de-o moşie şi de-o parte şi de alta... Dar bine, tu ai o moşie, eu n'o mai am...

— Ţi-am dăruit-o... Te rog, primeşce-o, ca să fim egali in condiţiuni...

— Fie... Haide, dá carte...

Ruteanu, emoţionat de astă dată, cuprins de fiori, prefăcú cãrţile, intinse lui Vartide să le taie şi... dădú.

Amȕndoi stătură o clipă cu cãrţile dinainte, ne-índrăznind să se uite la ele. Şi Ruteanu de astă dată eră mişcat... Íşi pusese pe-o carte tótá fericirea lui: Speranţa.

De patru ani de când intră mereu in casa prietenului seu, el, care nu iubise, el, care nu se arătase in lume, simţi dela o vreme ceva nou in el, necunoscut, dulce inse şi robitor.

Iar când íşi esplică acéstá simţire, fu cuprins de-o nelinişte, de-o grijă, de-o témă fără margini: nelinişte, căci se vedea mult mai in vȕrstă decât copila; grijă, de felul cum o să ajungă la o íntelegere cu familia; témă, că i-o va refusá...

Şi acum iată in ce chip deslegă acéstá taină a sufletului seu...

Nu-i vorbă, aci voise el să-l aducă pe fermecatul de patima cãrţilor, pe Vartide şi-l adusese... Cum inse eră să hotărască cartea?..

— Chiar de-oi pierde, íşi ȕise el, Vartide şcfe că-i iubesc fata; averea o s'o aibă dela mine, o să

am şi eu un drept la recunoşcinţa lui... Speranţa va fi a mea... şi cu mai multă plăcere ȕecă voi pierde...

Se uită la carte: avea 9... Tresári... se roşi... Norocul voiá altfel... Fie voia lui... Aruncă pe faţă cartea...

— 9! strigă şi Vartide...

— »En carte« va să ȕică... grăi Ruteanu...

Se dădú carte iarăş.

— Carte, cerú Vartide... galbĕn la faţă. Mă-nile îi tremurau de grijă, de mânie... Pierderea insemná mórtea pentru el... pe lângă că prinsese şi mâna fiicei lui...

Acum vedea el, in acea clipă, până la ce infamie se coborise cu patima lui...

— Al ȕec' aş câştigă, íşi ȕise el... luând cartea ce i se dăduse, n'aş mai jucă tótá vieţa! Cerú carte; avea doue figuri: i se dădú un opt.

Trase şi Ruteanu şi dădú pe faţă.

— 8! strigă Vartide...

— 7! ȕise Ruteanu cu linişte şi apucă amȕndoue mâ-nile prietenului seu...

ȕec' ar fi observat Vartide ce făcuse Ruteanu, căci avusese 9 şi figura şi trăsese un opt, aşá că făcuse 7 din trei cãrţi, — n'ar fi primit jertfa lui Ruteanu; in beţia triumfului inse, Vartide íşi aruncă abiá ochií la cãrţile amicului seu şi respunse la strîngerea de mâná a acestuia ca un om ce nu şcfe bine ce face...

Se luminá de diuă când porní dela Ruteanu...

Pe drum inse, la rȕecórea dimineţii, se linişti, se deşteptá şi raţioná...

Luase averea cui? Unui prieten. Şi ce prieten? Cãruia îi datorá tótá starea de faţă.

Ticálósa patimă care-l infierbîntase până intr'atata, íncât să uite tocmai ce nici odată nu trebuia dat uitării.

Ruteanu iubiá pe Speranţa lui... Íi spusese acéstá in focul jocului... Şi chiar ȕecă cu scop q făcuse Ruteanu, el, Vartide, tot atât de dator remănea lui Ruteanu.

— O să me plătesc de el prieteneşce, íşi ȕise Vartide, intrând acasă.

***

Speranţa Vartide deveni dna Ruteanu, iar taina ultimei nopţi de joc de cãrţi, remase între socru şi ginere.

Copila luase pe prietenul casei cu plăcere. Inima ei nu vorbise íncă şi prietenia, născută din recunoşcinţa şi din deprindere, ce purtase lui Ruteanu, Speranţa o socotise că iubire.

Ruteanu eră bogat prin zestrea soţiei; Vartide dăduse ginerelei dela ginere: amȕndoi erau multu-miţi.

După vr'un an de ȕile un amic íntelni pe Vartide.

— Ce? nu mai joci, celebrule jucător?

— Nu. Sânt tatá mare acum şi mi-e ruşine!

Radulescu-Niger.

C u g e t ă r i.

Când te judecă străinul, te opăreşce; némul, — te arde.

*

Bȕetránęta este o ghicitóre: ea cu esperinţa in gură tãlmăceşce totȕeuna visurile tinereţei.

*

Cu cât cauţi să fii mai mare in ochii proştilor, cu atata eşti mai mic in ochii íntelepţilor.

Cornelia Emilian.

BUCURILE PRIMĂVERII.

Sufixele *esti* și *iste* în numele de localități românești.

(Urmare.)

Oreste sat în Italia, districtul Roma, Oresta, loc în Suedia; Orista sat și Oristano 2 orașe și district în Spania¹

Palaeste (ae=e) oraș în țărișora Chaonia în Epir (ași Albania) a zăcut la țărmul Mării adriatice. Iuliu Cesare aci a debarcat, când a pornit aspra lui Pompeiu și s'au luptat la Philippi. Pal din Palaeste înseamnă apă, loc, mare (de o origine cu pal-us latin, lac, — din celticul bal apă, de unde la noi: bal-tă, ta=loc.) Tot de o origine e și Palaestina. Țera Philistaeă a Philistilor dela început a fost numai șesul de lângă Marea mediterană; — Românii au numit o Palaestina. Pal=Phil=bal apă, — esti locuință, — în romanic superflu, căci înseamnă loc, iară sufixul inus nu are loc.

Tergeste, la Appian, iar la Ptolomenii e Tergeston, ași Triest oraș ce zace la mare și e în Istria. Sufixul on e grecesc și superflu. Tergeste și anume ter din dur, dar=tar=ter apă; g din ga, ca teren, este, e locuință, sat, oraș; deci Tergeste sat la teren de apă. — Cu adjectiv: Sinus tergestinus. Dăcă Palaestina ar fi avut vr'un predicat, atunci terminațiunea *ina* ar fi forma de adjectiv roman, cum e în tergest-inus, dar n'a avut predicat. *Tereste* oraș în Numidia în Africa; de bunăsemă numele s'a format după ce s'au dus colonii romane în Africa. Așă e și cu Tagaste de mai sus.

Est se află și în numele următoare. Geraestos promontoriu (ași Kodscha Mandilo) și oraș în Euboea la Homer; locuitorul: Geraestios și adjectivul. — Geraestos, precum și nume de persoane, fiul lui Zeus, și un ciclop. Geraestos deal în Africa, — Ger din gar deal, munte; strămutându-se literile în grai =gre, și adăugându-se ke (ținut, pregiur) e *graike*. pregiur de deal, de munte, de stâncă; de aci numele: grai-k-os, adecă grec. — Rhaedestos oraș în Tracia: — rhaed e=rad, rath deal, Typhrestos și Tymphrestor delimea sudică din muntele Pindus; Onchestos oraș în Boeotia, Makestos (ași Susurlu riu în Phrygia.) Aci mai vechurăm că Grecii sufixul este l'au schimbat în estos, ca să corespundă naturii limbei lor.

Telestes se numește fiul lui Priam la Apollodor, — și un poet din Selinus la Diodor.

Cu sufixul este se află: Ceyreste, Izeste și Uzeste, sate în Franția. Yeste oraș și cerc în Spania; — La Preste loc cu marmore în Franția, și St. Prest în Franția. Leveste, Nieste, Leeste, Seeste sate în Prusia; Leest sat în Belgia, Avereest oraș în Nederland, Soest sat și cerc în Rusia. Uitgeest sat în Nederlande, Ujest sat în Prusia; Zeelst sat în Nederlande. — Tegueste sat în Spania. Anstey, Prestburg, Preston mai multe localități în Anglia. — Reiteste ași Retel loc lângă riul Aisne în Campagne (din reidt câmp); Herste în vechime Hiristi, sat lângă apa=Aa în Prusia; (din har, hir, heer-de turmă); deci: locuință la turmă.

4. Sufixul *esti*.

Lynkestis provinciă în Macedonia. — Lynkos a fost un deal, ași Vasilita, în sud de Macedonia; dar Lynkestis a zăcut la luncă, la șes. Tymphrestis oraș ași Veluchi în Aetolia. Mopsuestia și Mopsuestia oraș vechiu în Cilicia, prov. în Asia mică. Canisteo, sat în Italia.

¹ Launceston oraș în Anglia, com. Cornwall. Ston în sufixul unor nume de orașe în Anglia înseamnă: nemțescul Stein pătră, (din o rădăcină cu românescul: sfân-că, ce e pătră; dar aci e Laun-c-est-on, — formă ca în Lyn-c-est-is. Lauriston oraș în Scoția.

5. Sufixul *ista*.

Citharista oraș vechiu în Gallia, ași Ceyreste în Franția; din cith=cad — cat deal, ori pădure, er mare și ista sat, locuință. Cesarista oraș în Gallia. Caesa s'a numit o pădure din cad, cat, cas, ar mare, ista, sat, — identică cu Citharista. Nu pôte fi în legătură cu Caesar, — căci orașul e mai vechiu decât cucerirea Galliei prin Cesar, — și pe timpul acestuia ar fi căpătat înse sufix latin, — ce se usuă pe atunci, p. e. Caesarea.

Boavista o insulă ce se ține de Portugalia și un oraș cu port acolo. Buenovista sat în Italia în cercul Orotova; muntele mai înalt din insula Tinioo (Ladrone); Stengvista sat în Svedia. Gabasista loc în Turcia, vilaietul Salonic. Gradista sat în vilaietul Janina.

6. Sufixul *iste* și *isti*.

Megiste insulă și oraș pe țărmul Lichiei; — locuitorul: Megisteios. Kalliste o insulă ce s'a ținut de Grecia, încă la Herodot și Pindar, ași Thera. Megistos riu în Phrygia. — Makistos oraș în Elis, la Herodot și Xenophon, Makiston la Strabone; forma cu os, on e grecisată și mai nouă. Locuitorul: Makisteos, iară teritorul orașului: Makistia. Makiston skopoi, stâncele de pe muntele Athos. Mekiston oraș în Elis, locuitorul: Mekistios, și fiul lui Thalos din Theba la Herodot. Karystos oraș la mare pe insula Eubaea, la Homer și Herodot, — locuitorul: Karystios. Karystos oraș în Lakonia, adj. Karystios (oinos=vin) Sub acest nume a fost un scrietor din Pergamo. Laphistion deal în Bootia; din lab=laf, stâncă, pătră; Laphistios Zeus, predicat dela acest deal.

Agoriste fata lui Kleistenes și mama lui Perikles. Magiste nume de femeie în Atina; Magisties profet, vrăjitor în Akarnania, Agdistis predicatul ținei Kybelle. Agde oraș în Gallia Narbonensă, — aci a venit colonia grecescă din Massilia. Agde ași oraș în Franția la canalul Langdoc. Ag. de din ag. apă, și de, loc. Masistios un beliduce la Persi, — Makistios numit la Greci.

Alliste oraș în Italia; Pasaviste 2 sate Cratia; Hoisten sat în Prusia; Polistena oraș în Italia; Velestino loc în Grecia, departamântul Trikala; Vystina sat în Grecia, dep. Gorytnia. Okuisty loc în Rusia, — Uhist sat în Prusia.

Ajungem la o materiă însemnată.

Estia la Greci, *istie* la Ioni, dar ei le-a aspirat, adecă le-a rostit cu *h* la început, auume: hestia și histie. După dicționarul grec. germ. al lui Rost, hestia înseamnă a) vatră, altar de casă la Homer și la alți următori b) jēt, adecă loc de locuință la Herodot, Alficu și Pindar; locus capitalis la Polybiu, familie la Herodot.

Hestia la Greci, Vesta la Romani, țină apărătoare de casă, precum și de oraș, începând dela Homer. Hestias preotăsa Hestiei, la Romani, o Vestalină. Hestiō gr. fundez o vatră, o casă, hestos, ce se referă la vatră, la casă, — Hestia și Vesta sânt dară păzitoarele casei; dar fiind că ținele au avut de lucru cu focul, ca să-l susțină nestins, și numele lor s'a adus în legătură cu focul. Wilh. Obermüller (Deutsch Keltisches Wörterbuch II p. 906) țice, că hest e= nemț. heiss, adecă: cald, ferbinte, din celticul aisthin, tăciune, — și s'a adus în legătură cu latinul aestus căldură, aestuo sul'er de căldură, încât Vesta se consideră numai de țină de focul de pe vatră, — dar deducerea numelui e mai probabil din: *este*, locuință, casă, vatră, unde *h* a trecut în *v*, séu *v* uneori se pune la început.

(Va urmă.)

Dr. At. M. Marienescu.

Dela București.

Dna Darclée, Concertul simfonic. Dra S. Bilcescu, Serată la poetul Sion, Dra Teodori.

Evenimentul artistic de frunte in luna trecută la București a fost debutul dnei Darclée cu o trupă italiană de operă.

Admirațiunea și entuziasmul ajunseser la o culme, încât in orice societate se vorbea numai de renumita cântăreță.

Causa a fost dublă. Intéiu că dna Darclée e româncă, născută și crescută in apropierea Bucureștilor. Și a doua, pentru că densa in adevăr este o cântăreță escelentă. Se n'țelege dela sine, că o artistă mare, care mai e și româncă, nicăiri n'are să producă un efect atât de covârșitor, ca tocmai in capitala română.

Numele Darclée este un nume adoptat și format din numele familiar cam cu acelaș sunet, un nume artistic cum își aleg mulți cari s'au devotat artei musicale.

Inainte d'a urcă scena, se măritase după căpitantul Hartulary din armata română. Nu peste mult păsăsi țera și se duse la Paris. Acolo, începând din 1886, luă lecții de cânt și după studiu de doi ani cântă întéia-ora in opera »Faust« de Gounod. Succesul mare îi câștigă angajament pe un an; iar de acolo fu angajată la Petersburg pentru dece reprezentații extraordinare, unde a cântat in operele: Faust, ~~Mignon și~~ Hugenotii.

In 1889 artista cântă patru luni și jumătate la Nizza, creând aici și rolul Vaniei din opera »Viața pentru țar.«

După aceea debută in teatrul Scala din Milan, unde creă rolurile »Cidul« de Massanet, »Condar« de Gomes și »Cavaleria rusticana« de Mascagni.

De acolo veni inainte de Pași la București, unde cântă cu mici intrerumperi până 'n săptămâna trecută...

Artista in cariera sa teatrală va fi reportat multe triumfuri; nici odată și nicăiri inse acele nu i s'au manifestat mai din inimă ca la București. Căci este mare plăcere s'auzi cântând o artistă renumită; dar când știi că aceea este din némul teu, tot odată te simți cuprins și de-o mândrie.

Prețul locurilor eră foarte urcat. Și anume logele la lei 120, 100, 80 și 'n rândul III lei 50; iar stalurile lei 20, 15 și 12. Cu tóte aceste sala eră totdeauna plină, căci tótă lumea cultă se credea datóre și eși s'auđă pe marea artistă.

Publicul logelor imbrăcat ca de bal; damele 'n toalete decoltate și domnii 'n frac; logia regală cu regele, regina și moștenitorul tronului; aerul vesel și fericit ce se reslăta in privirea tuturor; entuziasmul nemărginit, care izbucniă ca viforul după tóte ariile cântate de dna Darclée: tóte aceste făceau o impresiune a cărei emoțiune o simțeși pentru totdeauna...

Și acum, când nu mai ved inaintea mea artista pe scenă, tot îmi pare că-i aud vocea admirabilă, care de-odată te farmecă și te prepădeșce, te naltă și te dobóră, îți stérneșce suris și te 'nduioșeză, care cutieră tóte arteriile simțirilor tale...

Având o grandioasă stofă de voce, de-o forță fenomenală in tóte registrele și de-un timbru metalic ademenitor, țiselată de-o școlă din cele mai rafinate: dna Darclée e una din cele mai mari artiste-cântărețe din lume...

Cine s'ar puté dar mirá, că tinerimea i-a desprins caii dela trăsura și a petrecut-o in triumf până la locuința sa! ?

*

Ceea ce mi a probat că 'n București musica se cultivéză cu multă plăcere, a fost concertul simfonic la care asistai.

Eră al cincile și cel din urmă. Se dedea, la Ateneu, condus ca totdeauna de dl Ed. Wachmann, cu concursul drei S. Bilcescu, elevă a profesorului Marmontel. Tot atâtea motive, care te 'ndemnau a luá parte.

Inse nu se mai află nici un bilet. Cu multă părere de reu eram să ne rentórcem cu soția mea, când afabilitatea indatorátore a dlui Wachmann ne puse la dispoziție chiar logia sa. Am ținut să amintesc acésta aici, ca și din locul acesta să-i mulțumesc pentru plăcerea de care ne-a făcut părtași.

Strălucita sală a mărețului Ateneu eră indesuită până la cel din urmă loc. Loge și staluri oferiau vederea cea mai interesantă. Tótă societatea cultă eră intrunită. Acésta îmi făcea impresiunea cea mai bună, căci unde concertele simfonice sânt atât de frecventate, acolo gustul pentru musică trebuie să fie foarte desvoltat.

Programa, fireșce, a fost compusă numai din piese clasice. Weber, Rosenheim, Wagner, Grieg și Schumann au figurat pe afășuri. Un adevérat deliciu musical.

Orchestra condusă de dl Ed. Wachmann n'a mai lăsat nimica de dorit. Tóte piesele fure esecutate atât de precis și cu atăta artă, încât ar fi greu a spune care a reușit mai bine.

Uvertura din »Enriante« a lui Weber a fost cea mai potrivită introducere in sferele mai nalte. Culmea s'a ajuns cu preludiul din »Parsifal« al lui Wagner, in care colorirea musicală și instrumentația de-o forță, imosantă fac intipărire neștersă. Elegiile lui Grieg, d'o intimitate naivă, destăinuiesc suferințele inimii. Și simfonia nr. 4 a lui Schumann, in remonore, alină dulce suspinele ce stau să sfarme peptul.

Fiecare din aceste compositii fure acoperite de aplause generale. Entuziasmul cel mai mare inse l'a produs dșóra Bilcescu. Dsa a esecutat concertul pentru pian op. 73 al lui Rosenheim, acompaniată de intréga orchestră. Un pian acompaniat d'o orchestră mare, compusă din vr'o 80-100 de musicanți. O producție musicală acésta din cele mai interesante și mai rare, de care numai un avânt artistic innalt e capabil.

Dșóra Bilcescu, după cum ni s'a spus, cea mai escelentă pianistă in România, a studiat dece ani la vestitul profesor Marmontel din Paris. Este dar de prisos a vorbi de perfecțiunea tehnice sale. Metodul seu este simplu, nu izbeșce pianul ca unii elevi ai lui Liszt cari n'au priceput pe maestrul lor, nu useză de cunoscutele apucături estravagante ale unor virtuosi, nu se 'nclină cu vehemență in drepta și 'n stânga; ci șede liniștită, pe când degetele sale fug cu ușorătate admirabilă pe clapele instrumentului, pe care le domină cu siguritate, scoțând din ele melodia cum corabierul își scóte luntrea dintre valuri la port...

Orchestra care-i acompaniă jocul, eră la innălțimea artistei. Precisitatea și armonia perfectă te făceau a gândi, că auđi resunând un singur instrument. Eră o impresiune pe care nici odată n'o voi uitá și pentru care de o potrivă trebuie s'aducem tributul recunoștinței noastre orchestrei și escelentului dirigent al ei.

*

Fiind că ve întreținui de muzică și d'o pianistă, trebuie să mai vorbesc de o pianistă pe care o auzii cu alta ocaziune tot la București.

Eră o séră prea interesantă. Ne aflam în o serată de ciau la domnul și dómna Sion. Societatea se compunea din vr'o 20 de persóne: advocați, profesori, ingineri cu soțiile séu fiicele lor. Dintre toți cunoscușem numai pe dl E. Voinescu, fost consul general al României la Budapesta, și pe dómna soție, una din fiicele dlui Sion. Acuma dl Voinescu se ocupă cu pictura și i-am văduț multe tablouri marine frumoșe.

Afară plóia vèrsă cu gáléa, în lăinru dómna și domnișóra Sion erau neobosite în a produce óspeților momente plăcute. Bărbații convorbiau de alegerile sevèrșite chiar în ziua aceea, despre care înșe încă nu se șcía rezultatul. Damele mai tinere făceau muzică, cântând din gură și din pian.

Bètrânul poet și academician îmi spuse cu deosebită plăcere, că în curènd are să cânte din pian și dșóra Teodori, rudă cu fostul preot român din Peșta, una din cele mai bune pianiste bucureșcene, favorită a reginei.

Și peste câteva momente, dșóra Teodori se puse la pian și 'n mijlocul aplauselor generale ne cântă una după alta mai multe piese.

O ascultam dus pe gânduri și cum o ascultam, fără voiă o comparam cu dșóra Bilcescu. Dar în curènd me convinșei, că comparațiunea este grea, căci fie-care din ele are un ce particular ce la cealaltă nu găsim.

Particularitatea dșórei Teodori este nuanțarea fină . . .

Dar în sfèrșit, îmi đisei:

— La ce să le comparez? Bine, că le avem pe amèndoue!

Iosif Vulcan.

Sesiunea generală a Academiei Române.

— În 1891. —

VIII.

Ședința din 13/25 aprilie. Se citeșce scrisórea, prin care dl Th. Speranța arată că nu dsa ș-a prezentat Manualul de Gramatică la concursurile Academiei, și cere să se considere ca nerepresintat. Se recomandă comisiunii premiilor.

La ordinea dleii fiind propunerea pentru ficsarea numerului membrilor corespondenți, se pune la a 3-a votare amendamentul dlui Bacaloglu. Resultatul votului este: 12 pentru și 12 contra. Dl președinte anunță, că amendamentul a fost respins.

Se pune la votarea a treia propunerea formulată de comisiune. Resultatul votului este: 13 pentru și 11 contra. Dl președinte anunță, că propunerea s'a primit.

Dl V. A. Urechia, ca raportor al comisiunii însărcinate a examina și a prezentă propuneri asupra concursurilor la premiile însămnate la nr. 10—15 din programa lucrărilor sesiunii, comunică următoarele propuneri:

a, Să se amâne peste 3 ani, pentru 1894, termenul concursului la premiul Alecsandru Ioan Cuza de 10,000 lei cu subiectul »Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea principatelor.«

Dl D. Sturdza propune ca să se pună un termen mai depărtat cu doi ani, în considerațiunea greutăților ce presintă acesta mare lucrare.

Se pune la vot propunerea dlui Sturdza și se aprobă.

b, La concursul premiului Cuza de 6000 lei, pre-

vèduț la art. 94 lit. d, din regulamentul, să se pună subiectul »Psihologia și metafisica poporului român după literatura poporală.«

Se pune la vot propunerea și se aprobă.

c, La concursul premiului Neuschotz de 1500 lei pentru 1893 să se pună subiectul »Compendiu istoric asupra desvóltării industriale la Români până în 1875.«

Se pune la vot propunerea și se aprobă.

d, La concursul premiului Alesandru Bodescu de 1500 lei pentru 1894 să se pună subiectul »Istoria teatrului în România.«

Se pune la vot propunerea și se primeșce.

e, La concursul premiului G. San-Marin de 1500 lei pentru 1892 să se pună iarăș subiectul pus la concursul precedent: »Considerațiuni asupra comerțului României cu țèrile străine atât la orient, cât și la occident, începènd cu secolul XVI până la 1860.«

Dl D. Sturdza propune ca să se defigă un termen de 2 ani pentru acest concurs.

Propunerea comisiunii cu amendamentul dlui Sturdza se pune la vot și se primeșce.

Ședința se suspendă pentru o oră.

Dl B. P. Hașdèu, raportor general al comisiunii premiilor anuale, raportéză asupra lucrărilor comisiunii și conchide propunènd a se votă întèiu asupra cărților pentru cari atât raportorii speciali, cât și comisiunea au dat voturi negative.

Dl Maniu cere ca raportul general al dlui Hașdèu să se presinte în scris, neputèndu-se astfel procede la votare.

Dl Tocilescu đice, că dl Hașdèu va presintă raportul scris, dar în espunerea orală dsa a resumat bine lucrările comisiunii. Acum să se procedă la cètirea raporturilor speciale și la votare asupra condițiunilor lor.

Dl N. Ionescu asemenea crede, că în urma resumatului oral făcut de dl Hașdèu asupra lucrărilor comisiunii, trebuie să se procedeze la luarea în discuție pe rënd a rapórtelor despre tóte scrierile prezentate și la votare asupra fiecărei cărți în parte.

Dl V. A. Urechia se uneșce cu vederile espriate de dnii Tocilescu și Ionescu, cari sânt conforme cu art. 33 din regulamentul.

Se pune la vot cestiunea decă Academia primeșce a procede după raportul oral al dlui Hașdèu, la cètirea raporturilor speciale și la votarea asupra cărților prezentate la concurs. Academia primeșce.

Se procede la cètirea raporturilor speciale.

Dl Quintescu observă, că după precedentele create până acuma în Academie, urmèzà a se celi într'o ședință plenară numai rapórtelè asupra acelor cărți, cari în comisiune au avut o majoritate pentru premiare, celelalte fiind deja respinșe de cătră comisiunea însărcinată cu esaminarea lor.

Dl V. A. Urechia susține, că Academia nu póte renunță la dreptul și datoría ce are de a da hotărère în ședință plenară asupra tuturor cărților prezentate la concurs; trebuie deci să se citèșcă tóte rapórtelè și să se voteze asupra fiecărei cărți.

Dl Negruzzi đice, că tradițiunea eră ca numai acele cărți să nu se pună la vot în plenul Academiei, cari au fost respinșe de unanimitatea comisiunii. Pentru tóte celelalte trebuie să se cètèșcă rapórtelè speciale și să se voteze asupra fiecăreia.

Dl Bacaloglu se uneșce cu părerea dlui Urechia. Trebuie a se votă asupra fiecărei cărți în special, pentru că nu comisiunea, ci Academia trebuie să hotărèșcă decă o carte merită premiarea séu ba.

Dl General Fálcoian crede, că acele cărți cari au fost respinșe de comisiune, nu se mai pot pune

în discuțiunea plenară, căci prin acesta s'ar atinge prestigiul comisiei compusă din membri aleși de Academie.

Discuțiunea generală se închide.

Se decide a se procedea la cetirea raporturilor speciale, începând cu acele cărți cari au intrunit în comisiune cele mai multe voturi pentru premiare.

Dl Gr. G. Tocilescu, însărcinat a raportă asupra scrierilor dlui A. Naum: »Versuri și Traduceri«, spune că nu a putut găti raportul asupra lor.

Dl N. Quintescu dă cetire raportului seu asupra scrierii dlui Ioan Nenițescu »Pui de lei«, poesii eroice și naționale.

Dl N. Ionescu observă, că poesia »La ospêțul Dunărei« citată de dl Quintescu, este necompletă, pentru că Dunărea poftese la mēsa ei numai riurile din stânga, nu și pe cele din dreapta. Raportul este necomplet. Dsa este în contra propunerii de premiare.

Se pune la vot acordarea premiului Eliade-Radulescu de 5000 lei dlui I. Nenițescu pentru cartea sa: »Pui de lei.« Resultatul votului este: 7 voturi pentru, 16 contra. Dl președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respins.

Dl Gr. Cobălcescu dă cetire raportului seu asupra cărții dlui Gr. Stefanescu: »Curs elementar de geografie și de geologie.«

Dl Gr. Tocilescu observă, că din raportul dlui Cobălcescu nu rezultă decât că dl Stefanescu a rămas cu totul înderēt cu cunoștințele geologice. Acest raport nu pōte figură în Anale, pentru demnitatea Academiei. Criticile făcute unuia din colegi trebuie să fie cât se pōte de moderate, ca să nu se atingă demnitatea unui coleg. Dl Stefanescu, ca și dl Cobălcescu, sânt profesori universitari. Ce vor dice școlarii, când vor vede că profesorul lor este tractat de ignorant. Dsa deplânge că vede cum unul din colegi este maltrat de ceilalți. Dl Cobălcescu impută cărții pe care o critică, că are lacune; dar o carte de școlă nu pōte să cuprindă controversesele științifice, ci numai rezultatele pozitive ale științei. Omisiunile făcute în cartea dlui Stefanescu sânt intenționate, cu scopul ca ea să nu fie prea grea pentru elevi. Această carte are însemnatul merit de a fi cea dintâi în care se află Geologia țării, precum și întâia carte geologică a patriei. Dl Cobălcescu totuși nu recunoșce cărții dlui Stefanescu nici o calitate. Dl Tocilescu insistă și rōgă pe dl Cobălcescu să-și reia raportul și să-l îmbunătățească, iar Academia să voteze concluziunile comisiei.

Dl Bacaloglu dice, că decă sânt lacune în această carte, ele sânt impuse prin natura ei de carte didactică. Raportul dlui Cobălcescu este foarte aspru, cătră un coleg. Decă în această carte sânt erori, ele trebuie constatate cu nepărtinire, pentru că nici o scriere nu pōte fi absolut perfectă și conformă cu părerile tuturor specialiștilor. Dl Stefanescu a luat parte ca reprezentant al țării la toate congresele geologice și nu pōte să nu fie în curent cu această știință. La acele congrese a avut de multe ori onōrea de a fi vicepreședinte; în țeră a fost șeful birourului geologic și a întocmit o parte din charta geologică a României, care a fost cu elogii primită în străinătate. Un asemenea om nu pōte face o carte de lăpădat. Academia are de scop a recompensă mai ales lucrări științifice privitoare la țeră. Cartea dlui Stefanescu intruneșce în această condițiune. Dl Bacaloglu se uneșce cu majoritatea comisiei, ca să se acorde cărții dlui Stefanescu premiul Năsturel.

Se pune la vot propunerea comisiei de a se acordă dlui Gr. Stefanescu premiul Năsturel de 4000 lei pentru scrierea sa »Curs elementar de Geologie« Resultatul votului este: 14 voturi pentru, 8 contra

Dl președinte anunță, că propunerea neintrunind 2 treimi cerute de statute, urmēză a fi supusă unei noue votări în ședința viitoare.

Reuniunea femeilor române din Arad

— Adunarea generală. Școlă de fete. Maialul. —

Adunarea generală a reuniunii femeilor române din Arad și provinciă s'a ținut la 21 maiu st. v. (Const. și Elena) în sala seminariului gr. or. român. Tot în acea sēră s'a arangiat maialul reuniunii în sala păduriței.

Ședința s'a deschis la orele 11 n. de m. prin o prea frumoșă vorbire a dōmnei președinte a reuniunii Aurelia Beleş, soția dlui Ioan Beleş avocat și deputat dietal. A urmat cetirea listei membrilor verificate de comitet, conform căreia membri actuali sânt 154. După aceea, la propunerea directorului seminarial A. Hamsea, s'a trimis o depeșă de aderință patronului reuniunii Pré Sântiei Sale dlui episcop Ioan Meșianu, carele fiind la Carlsbad, n'a putut fi de față la ședință.

Apoi s'au cetit socoțile cassierei și raportul comisiei de censurare referitoare la censurarea socoților. Fostei cassiere dnei Rhea Silvia Ceontea și actualei cassiere dnei Barbara Antonescu — dându-li-se absolutul — li s'a votat mulțumită protocolară. A urmat raportul comitetului despre activitatea sa anuală, prin care se constată inactivarea școlii de fete cu internat.

S'a continuat cu alegerea membrilor de comitet, a comisiei permanente revēdetōre și a membrilor comitetului provincial; membrii comitetului central: a) oficialii: Presidentă: Aurelia Beleş, vicepresidentă: Rhea Silvia R. Ceontea, cassieră: Barbara Antonescu, secretar: dr. George Popu. b) Membrii: dnele Rosalia Moldovan, Iuliana Dogar, Marja Popovici, Ana Truța, Maria Purcariu, Silvia Popu, Măriōra Putici, Lucreția Tămășdan, Hortense Suciu. c) Consilierii: Ioan P. Desean, Ioan Beleş, Dem. Antonescu, Teodor Ceontea. d) Comisiunea permanentă revēdetōre: Augustin Hamsea, Ignatiu Papp, Iosif Gall, George Purcariu, dr. Ioan Suciu.

La propunerea dlui A. Hamsea s'au ales, conform § 6 litera e, membri onorari următorii: mitropolitii Miron Romanul și Ioan Vancea de Butăș; episcopii: Ioan Meșianu, Nicolae Popea, Mihail Pavel și dr. Victor Mihályi de Apșa; archimandriții: I. Beleş și I. Pușcariu; dnii: dr. Iosif Gall membru al casei magnaților, Alesandru, Eugen și Zeno Mocsonyi, Vic. Babeș, Ioan P. Desean și Dem. Bonciu cons. reg.

După alegerea comisiei de verificarea protocolului de ședință, presidenta incheie ședința cu o vorbire acomodată.

După toate aceste majoritatea celor preșenți a cercetat în corpore școlă noastră de fete, unde cu toții ne-am convins, că școlă deschisă în tōmna trecută este pusă la cale după totă așteptarea, corespunde într-o mōd deplin dorințelor și așteptărilor. Este într-o localitate sănătoșă, spaciōșă, elegantă; arangiarea e modernă, s'a pus mare pond pe recerințele igienice. În școlă se dă creșcere spre cea mai mare mulțumire a părinților, cari au dat fetițele lor la această școlă dorită de publicul român din aceste părți. Directōrea școlii dna Popovici este o femeie cultă, seriōșă, cu manieri fine, — ingrigeșce ca o mamă de copilele puse sub scutul ei. Profesōra dșōra Octavia Stolojan este la nălțimea chemărei sale; posede limba română perfect, indulcită cu ușorătatea și fluiditatea ce ș-a însușit-o în București; vorbeșce limba francesă și germană foarte bine, este capabilă a propune în trei

limbi, neputând avé temere de nici o critică obiectivă; (limba maghiară este propusă de dna directoare, iar musica de dşóra Stolojan). Propunerea în şcolă este modernă, programul orelor nu oboseşte copilele. În totă şcolă este o ordine esemplară; impresia cea mai plăcută te întimpină la intrarea acestei şcoli cu sete dorită de publicul român. O avem acuma, să căutăm toţi cu toţii, cari ne ținem români a o spriginii şi susţiné din toate puterile morale şi materiale. Cine nu face asta, nu cuteze a se numi român, căci nu i se crede.

*

Maiatul a decurs peste aşteptări; public frumos, forte numeros, voie bună, arangierea sale gustosă. II tineri, în frunte cu dl drd. Sever Bocşan, au fost arangerii, cari au susţinut ordinea spre cea mai mare mulţumire a publicului. Dl Bocşan a arangiat cu multă eleganţă şi isteţime dansurile. Quadrilul a fost jucat de 60 părechi, ce constată cât a fost de poporat maiatul.

Dna presidentă — la intrarea în sală — a fost întimpinată de entusiasmate vivate, cari din inime sincere au purces, căci prea e convins publicul de bine, că dna Beleş prin zelul ei nobil, este mare câştig pentru şcolă din Arad.

În fine, permite mi dle redactor a face o revistă — de şi mancă, ce nici pôte fi altcum într'o aşă mulţime — peste cei ce-au participat. Domnişorele: Octavia Stolojan, Aurelia Petco, Aurelia Dessean, Ana Dogar, Constanţa Gurban, Anuţa Beleş, Maria Bucurovici, Lucreţia Popu, Vict. Grozda, Todorescu, Lucreţia Rocsin, Catiţa Iancu, Babescu, Adamovici, Tomi, Conopan, Cornea, Beşan, Moldovan, Vesalon, Georgevici, Iancovici, Jurca, Crestici, Sidonia Moisă, Daniţa Ruja, Iudita Mathias, Măriora Vancu, Lenchiţa Draja, Ganea, Valeria Cosma, Livia Papp, Florica Bozgan, Sofia Muntean, Hermina Tomi, Gavrilovici, Lucreţia Lazar, Elena Popovici. Dómnele: Aurelia Beleş, Rhea Silvia Ceontea, Barbara Antonescu, Rosalia Moldovan, Iuliana Dogar, Maria Popovici, Maria Purcariu, Silvia Popu, Lucreţia Tamaşdan, Iuliana Bocşan, Ana Petco, Fett, Gurban, Beleş (Odvoş), Beleş (Radna), Gabriela Ionescu, Irina Milovan, Gergurovici, Olivia Demian, Andron, Savonescu, Maria Popovici, Chiein, Crainic, Moldovan, Codrean, Pop, Iancovici, Dunca, Vesalon, Hereş, Moşescu, Ana Miloş, Ştef, Crişan, Cosma, Popovici (Ciaba), Georgovici, Carabaş, Berta Vanc, Elena Dronca, Caterina Paguba şi

Hortense Suciú-Paguba.

Bucuriile primăverii.

— Veđi ilustraţiunea de pe pagina 245. —

Inviarea naturei, după somnul de iernă, vérsă vietă nouă în orice fiinţă organică. Începând dela om, până la atomul cel mai nensemnat, vietă nouă apare în toate şi totă natura îmbracă alte haine.

Sosirea primăverii chiamă afară pe toţi ómenii. Acolo petrece momente dulci tinera părechie; bărbatul ofere soţiei florile cele mai noue. Copila se duce pe ierba verde, acolo citeşte mai cu drag pe poetul ei. Băeţii, soră şi frăţiori, culeg flori. Fetica mai mărişoră îmbrăţoşeză călduros pe frăţiorul seu. Chiar şi cei mai mici alérgă, sar, sapă şi pun flori.

LITERATURĂ ŞI ARTE.

Şcolii literare şi artistico. Dl T. D. Speranţă a obţinut medalia Benemerenti cl. II. † Sculptorul He-

gel lucréză la Bucureşci la schiţa statuei lui Ion Brătianu; îndată ce ea va fi terminată, va fi espusă la Ateneu. — Tinerul architect Dobrescu din România, al cărui proiect pentru senat a fost primit în salonul din Paris, a primit dela juriul frances o recompensă pentru valórea lucrării sale. — *La Sibiu* a apărut: »Actele conferenţei partidului naţional român» ținută la 27 şi 28 octombrie 1890 în Sibiu. — *Tot acolo* a apărut »Raportul general al comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu-ului pentru anul 1890.«

Europa, Rusia şi România. Acesta e titlul unui studiu etnic şi politic, publicat la Bucureşci, în broşură cu trei chărţi de dl Dim. A. Sturdza. Autorul ne presentă în acesta lucrare lupta dintre popórele din apusul şi resăritul Europei. După ce Grecii au aşezat în mod genial bazele civilisaţiunii omenescei, popórele greco-latine au atras spre dênsele elemente culturale noue. Întăiu au năvălit germanii peste a tot puternica dominaţiune a Romei, care fu înfrântă politiceşce; atunci s'a format acea contopire a elementelor civilisate şi civilisatóre a Europei, care se numeşce lumea occidentală. În contra acestei formaţiuni culturale s'au ridicat patru rânduri de furtuni: irupţiunea mongolilor şi a tatarilor, incursiunea arabilor, invasiunea turcilor şi lupta întreprinsă de ruşi pentru a-şi asigură supremaţia europeană. Mongolii, tătarii, arabii au fost învinşi şi zac astăzi nimiciţi. Turcii înaintase până sub zidurile Vienei, dar după trei secolii de lupte crâncene, ei au trebuit să se retragă încet cu încetul. În urma turcilor s'au ridicat ruşii în contra Europei; ei se cred chiamaţi a fundă o lume nouă, lumea rusescă, séu lumea slavonă, precum o mai numesc, spre a o face mai ademenitoare. Românii, aflându-se în orient, e de un interes vital pentru dênşii, a esamină de timpuriu situaţiunea, pentru a-şi clarifică poziţiunea în faţa luptătorilor şi a şei cu precisiune, ce au de făcut. Autorul descrie apoi încercările şi luptele ruşilor; constatéză, că slăbirea şi nimicirea totală a elementului românesc a fost şi este unul din punctele cele mai véđute ale politicei ruseşci şi concludé, că politica de neutralitate este un non-sens şi românii trebuie să lupte alătura cu occidentalul. Românii, incheie autorul, să nu uite nici odată, că nu ţarul Rusiei i-a aşezat la Dunăre pentru a fi sentinela totdeuna tréză a lumii civilisate, ci cel mai mare împérat al Romei — Traian.«

Studii asupra cronicelor bulgare. Cunoscutul nostru slavist, dl Ioan Bogdan, a publicat în »Arhiva pentru filologia slavă«, care apare la Viena în limba germană, redactată de profesorul V. Jagic, un studiu asupra istoriografiei bulgare şi sêrbeşci. Dsa publică cu asta ocaziune şi totodată analiséză într'un mod detaliat trei cronice descoperite de dênşul: doue bulgăreşci şi una sêrbescă. Din studiul dlui Bogdan se vede, că dsa este cel dintăiu descoperitor de cronici bulgăreşci, dintre care una de cea mai mare importanţă pentru istoria Orientului în secl. XIV, şi descoperitorul celor mai vechi anale sêrbeşci. Importanţa acestor descoperiri este pentru noi îndoită, de óre-ce cronicile găsite sânt isvórele principale şi până acum necunoscute ale lui Moxa. Dl Bogdan şi-a făcut prin lucrarea sa un loc de onóre între slavisti europoi întregi. Ar fi de dorit, ca studiul acesta reprodus şi în broşură, să se publice şi în româneşce.

Catalog pentru librari. Librăria Socec et C. în Bucureşci a început să publice dela anul nou încóci un »Catalog mensual al librăriei române.« Acest catalog apare la finele fiecărei luni şi anunţă principalele publicaţiuni apărute până la sfêrşitul acelei luni.

Raport igienic. Dl profesor dr. I. Felix, membru al Academiei Române şi vicepreşedinte al consiliului

de igienă publică a Bucureștilor, a publicat și în broșură al său: »Raport general asupra igienei publice și asupra serviciului sanitar al capitalei pe anul 1890.« Lucrare de specialitate, menită anume pentru medici, raportul dlui dr. Felix de sigur va fi citit cu plăcere în toate cercurile medicale.

Diare nouă. *Monitorul artelor* a apărut la Iași și va eși odată pe săptămână. — *Ecoul Carpaților* a eșit la Sinaia, va apăre în fiecare duminică; redactor E. Guerin.

TEATRU ȘI MĂSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Dl C. Notara*, artist de frunte al Teatrului Național din București, a plecat la Paris, unde va sta totă vera și va urmări reprezentațiile dela Comedia franceză. — *Dna Darclée*, renumita cântăreță română, care a cântat cu atata succes în opera italiană din București, a primit medalia Bene-merenti cl. I.

Reprezentății teatrale române în Viena. O trupă din societatea dramatică dela Teatrul Național din București, sub conducerea dlui Gr. Manolescu și a dnei Aristița Romanescu, a început să dea un șir de reprezentațiuni în limba română în Carl-Theater din Viena. Trupa constă din 40 de persoane. Prima reprezentațiune s'a dat joi seara, jucându-se »Hamlet.« Despre succes încă n'avem informațiune.

Teatru român în Lugos. Sâmbătă la 30 maiu st. n. societatea de diletanți a inteligenței române din Lugos a reprezentat, sub conducerea dlui diriginte Wilhelm Schwach: I. »Craiu nou« (Luna nouă.) Operetă originală română în 2 acte; libretul de V. Alecsandri și muzica de Ciprian Porumbescu, cu personagiul indicat în nr. trecut. II. Opereta fu precedată de: »Recept. contra sócelor.« Comedie într'un act, localizată de dna Sofia Vlad-Radulescu. Persónele: Radu Docan, dl dr. P. Cornean. Silvia, soția lui, dra Ales. Ianculescu. Dna Stăncescu, dra Maria Cobilaș. Dna de Lambrior, dra Elena Deutsch. Valeriu de Lutescu, dl dr. L. Marcu. Dr. Cotescu, dl dr. G. Dobrin. Un servitor, ***. Venitul curat este destinat pentru Reuniunea femeilor române din Lugos.

Cor nou. *La Bozovici*, comitatul Caraș-Severin, unde mai de mult fusese un cor, dar apoi încetă; s'a înființat, la stăruința dlui învățător-dirigent Vasilie Rusu, un cor nou, compus de domni și domnișore, care la Paști a și cântat la biserică.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Știri bisericășei și școlare. *Pr. Ssa dr. Victor Mihályi* de Apșa, episcopul gr. c. al Lugoșului, însoțit de canonicul Beniamin Densușian, a ținut în săptămânile trecute visitațiune canonică în vicariatul Hațegului. — *Dna Irina Inco*, soția notarului din Vața-de jos, a dăruit bisericii române de acolo o cruce. 4 rapite și 4 slesnice, în valóre de 50 fl.

Fundațiunea Șulutașă. Anunțarăm în nr. trecut, că directoriul și senatul administrativ al fundațiunii Șulutașe, înființată de fericitul mitropolit Alesandru Șterca Șuluț, s'au întrunit la Blaș în 25 și 26 maiu. Acum aflăm din »Unirea«, că comisiunea permanentă, emisă de directoriul spre a censura socotelile și a censura cassa fundațiunii, a sosit la Blaș încă în 23 maiu și a lucrat până 'n 25. Comisiunea acésta se compunea din dnii Iosif Hossu vicepreședinte al curții de compturi în Budapesta, George Pop director financiar în Aiud și canonicul I. M. Moldovan. Averea curată a fundațiunii la finea anului a fost 374,600 fl.

12½ cr. *Dl Flaviu Șterca Șuluț*, tiner cu pregătire științifică pe terenul economic, a fost numit definitiv în postul său de provisor al bunului fundațional din Cenade. Senatul administrativ a ales membri mireni ai directoriului pe trieniul procsim pe următorii domni: David br. Ursu colonel în pensiuine, Iosif Hossu vicepreședinte la esactoratul suprem al statului, Augustin Lăday septemvir în pensiuine, Alesandru Bohățel căpitan districtual în pensiuine, George Barițiu președinte al Asociațiunii transilvane, Mateiu Pop Gridean jude de tablă în pensiuine, Iosif Pop și Ioan Mezei juđi de tablă, George Pop director financiar, Iosif Șterca Șuluț, și Nicolau Moldovan juđi de tribunal în pensiuine. În 26 maiu toți mireni, cari au luat parte la ședințe, precum și capitulariștii au fost întruniți la méșa ospitală a Esc. Sale dlui mitropolit, și după ședința scurtă, ce s'a mai ținut încă în acea și după améđi, s'au depărtat toți deplin mulțamiți cu ordinea perfectă.

Autocefalia bisericii române și Cestiunea bisericii grecești din Sulina. Acesta e titlul unei broșure, care a apărut la București și al cărei istoric e următorul: Congresul din Berlin dând României Dobrogiă, drept recompensă pentru Basarabia răpită de ruși, bisericile ortodoxe din Dobrogiă s'au alipit la biserica ortodoxă a României. Conform canónelor. orice preot la serviciul dumnezeesc trebuie să pomenescă întéiu pe capul statului. Preoții bulgari la început nu voiau să se supună, dar în urmă totuș căpătară minte. La 1884, episcopul Dunărei-de-jos, aflând că epitropii bisericii grece din Tulcea impun preoților, să pomenescă la servirea de Dumneđu mai întéiu pe regele Greciei și apoi pe regele Carol, ba că de multe ori regele Carol este lăsat la o parte, a ordonat preoților să se conforme canónelor; epitropii inse au resistat și abaterea dela regula bisericii a continuat până 'n anul 1890, când tot acel episcop află, că preoții bisericii grece din Sulina retusă a pomeni la servirea de Dumneđu întéiu pe regele Carol; atunci episcopul a ordonat preoților reintrarea în regula comună a bisericii. Preoții și epitropii au refuzat, când în urmă preoții au declarat supunerea, epitropii au interđu preoților d'a oficiă în biserică și 'n popor. Aceste tóte au stérnit o confusiune, care au produs doue interpelări în senat făcute de dnii senatori general I. Em. Florescu și D. A. Sturdza. Broșura conține aceste doue interpelări, împreună cu respunsul miniștrilor și replica episcopului Partenie al Dunărei-de-jos. Observăm, că cestiunea s'a terminat cu supunerea dlor epitropi greci.

Adunări preoteșoi și învățătoșoi. *Preoții din protopopiatul Gherlei* au ținut adunarea lor de primăveră în comuna Ghicis, sub presiul protopopului Andrei Anton, carele ceti și o lucrare dogmatică a sa. S'au luat măsuri pentru înființarea granarelor în parochii. Viitórea adunare de tómnă se va ținé la Gherla; atunci va predică preotul C. Hossu și va ceti lucrare preotul Al. Lochian. — *In Oradea-mare* reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul Orăđii-mari s'a ținut adunarea de primăveră la 6/18 maiu, sub presiul dlui vicepreședinte Nicolae Zigre, avocat. Învățătorul oradan Elia Bochiș a cetit lucrarea sa despre organizarea învățământului primar.

CE E NOU?

Știri personale. *Moștenitorul corónei României*, principele Ferdinand, locotenent dela 19 aprilie 1890 din regimentul 3 de linie, s'a înaintat la gradul de căpitan în acelaș regiment, rămânend atașat la ba-

talionul 1 de vânători. — *Dr. Ioan Popp*, medic de regiment cl. I, a fost decorat cu crucea de aur cu coronă pentru merite. — *Dr. Felix* a fost ales de consiliul sanitar superior din București să reprezinte România la congresul de igienă care se va ține la Londra. — *Dr. Aurel Pop*, practicant la tribunalul din Oradea-mare, e numit vice-notar la judecătoria cercuală provincială din Oradea-mare.

Intrunirea agricolă din Tilișoa. Abia avem o reuniune, care să desvîlce mai mare activitate ca Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiiului. De când s'a deschis primăvera, ea mai în toate duminicile ține câte o intrunire prin satele din giurul Sibiiului. La 7/19 maiu a arangiat o expoziție de vite în comuna Tilișoa, la care au fost admise numai vitele din ținutul acela. Expoziția, după cum aflăm din »Tribuna«, a reușit foarte bine. Juriul, în frunte cu zelesul președinte dl Eugen Brote, a examinat toate vitele și apoi a premiat pe esponenții distinși; cu asta ocaziune dl președinte, (însoțit și aici de dl profesor D. Comșa,) a ținut o cuvântare potrivită poporului. În sfârșit membrii juriului și alți participanți au fost invitați la o mesă comună arangiată de primăria comunei Tilișoa.

Petrecori de veră. *La Șintereag*, în 10/22 iunie, junimea română academică de pe valea Șieului va arangia petrecere de veră, în folosul bisericii și școlii române gr. c. de acolo. În fruntea comitetului se află dnii: Pompeiu Făgărășan președinte, George Manciu secretar, Bart. Sigarteu controlor. — *La Șoimoș*, în comitatul Bistrița-Năsăud, corul vocal al plugarilor români va arangia în 11 iunie n. petrecere de veră. — *Tinerimea gimnazială din Blaș* va arangia sâmbătă în 6 iunie n. petrecere de veră în bercul mitropolitan, în cas de timp nefavorabil, într'un local acoperit.

Se caută doctorese. Iată o știre care interesează pe fetele ce se dedau studiului medicinei. Guvernul austriac a hotărât să trimetă în Bosnia și Herzegovina un număr ore-care de femei cu diplomă în medicină, care vor fi atașate la serviciul spitalelor. Chestia emancipării femeilor n'are nimic a face cu măsura acastă. Ministrul a ținut socotela de legea mahometană, care nu permite ca un bărbat să îngrijescă pe femei la bôla și, că din respect cătră această lege, o mulțime de turcoice periau necăutate. Fôia oficială publică de ocamdată că se caută patru doctorese pentru spitalele din Seraievo.

Șoiri scurte. *Casa de păstrare din Seliste* va ține la 7 iunie n. adunarea sa generală extraordinară, în sala cea mare a școlii gr. or. pentru schimbarea unor articoli din statute. — *Ministrul român de resbel* a depus pe biroul Camerei un proiect de lege prin care cere un credit de 45,000,000 franci pentru terminarea fortificațiilor și cumpărarea de cupole cu armamentele destinate fortificărilor dela Galați, Focșani și Nămolosa. — *La Iași* a ars în săptămâna trecută fabrica de scaune a dlor Tiktin și Finkelstein; pagubelê trec peste 400,000 lei; asigurarea eră făcută numai pentru 210,000 lei.

Neorolôge. *Dr. Ioan Moga*, medic comitatens, medic-șef al societății de asigurațiune »Transilvania«, medic al consistoriului și al seminariului archidieceșan gr. or., membru al direcțiunii institutului de credit și economii »Albina« etc. etc. a încetat din viață la Sibiu în 1 iunie în etate de 44 ani. Reposatul a ocupat o poziție însemnată în viața scială din Sibiu și mai de mult a scris mulți articoli igienici și n' n' fôia noastră. Il geleșce soția Ana n. Bologa cu cinci orfani minorenii. — *Ioan Munteanu*, notar cercual în Ofenbaia și cassar al societății Munteana,

a încetat din viață la 14/26 maiu, în etate de 42 ani. — *Maria Podoba* n. Pop Carteziu, soția dlui Basiliu S. Podoba, profesor catechet gr. c. în Cluș, a reposat la Topa-deșertă, în 31 maiu, în etate de 29 ani. — *Basiliu Oros*, preot emerit gr. c., a reposat la Rădiu, în 28 maiu, în etate de 94 ani. — *Ioan Butnariu*, proprietar în Felfaléu, a murit la 15 maiu, în etate de 81 ani.

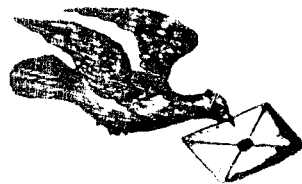
OGLINDA LUMEI.

Serată română la Paris. Dl Emil Picot, celebrul filoromân din Paris, a binevoit a invita la 11 maiu la o serată pe studenții români din Paris, din cari mulți au respuns invitației. Dsa i-a primit cu o deosebită amabilitate, făcând onorurile casei sale, imdobite în mare parte cu lucruri românești. Dna Picot a executat la pian arii naționale române. Studenții din Paris nu vor uita serata oferită de românul, decă nu de naștere, dar de inimă, dl Emil Picot.

Leccióni de etiohetă. Un nou ram de industrie femeieșcă a descoperit acum de curând o domnișoră din Chicago. Acăsta publică prin țiare, că ea dă instrucțiune în etiohetă și în arta de a umbla cu damele, acelor domni, cari se simt nesiguri și sficioși în societatea femeilor. Sfaturi pentru amoresați séu pentru aceia, cari voesc să fie amoresați, se plătesc deosebit. Se dice că acăsta domnișoră are mare căutare.

Șiri străine. *Brigandii greci* au oprit la 1 iunie trenul, la depărtare de 4 ore de Constantinopol, au jefuit pe toți călătorii și au făcut prinsonsieri pe cei mai bogați, cerând drept rescumpărare 200,000 franci. — *Secțiunea Ligei din Berlin* pentru unitatea culturală a tuturor românilor a serbătorit ziua de 3/15 maiu printr'o conferință de ocazie și printr'un banchet la care au luat parte toți românii de origine. — *La Berlin* a ars pătă în temelii marea casarmă a ulanilor; n'a fost accident de persoane și toți caii au fost scăpați. Fiind că lângă acăsta casarmă se află expoziția de arte, berlinezii se spăriaseră să nu se întindă focul și să ardă tablourile scumpe; din fericire focul s'a putut localisă. — *Țarul* are un plan susținut și de Pobendonoszeff, procurorul sinodului, d'a-și strămută rezidența dela Petersburg la Moscova cel puțin pentru un an.

Poșta redacțiunei.

Unei curioșe. Cu plăcere. Iată dar: Poetul Vlahuța e n'sorat. Dl Titu Maiorescu acumă nu e ministru. Dar la întrebarea din urmă, că ore brunetele seu blonde sunt mai frumoșe? — nu sântem în stare a responde.

Maidan. Cât mai curând i vom face loc.

Cincia. Nu ne mai trimite de aceste, ci numai de acele culese din gura poporului, Abonamentul încă nu ne-a sosit.

Călindarul săptămânei.

ziua sept.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin.	Orbului Ev. dela Ioan c. 9, gl. 5, a inv. 8		res. ap
Duminecă	26 S. Apostol Carp.	7 Lucreția	4 3/7 54
Luni	27 Mart. Therapontru	8 Medard	4 3/7 55
Marti	28 Par. Nichita	9 Barnimus	4 3/7 56
Mercuri	29 Mart. Teodosia	10 Margareta	4 2/7 56
Joi	30 (7) Înălțarea Dlui	11 Baranba	4 2/7 57
Vineri	31 Par Isachie	12 Basildes	4 2/7 57
Sâmbătă	1 Mart. Iustin	13 Anton dd Pad	4 2/7 57

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.